

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות

פרשת מטות-מעסי תשפ"א

ניגונים בשלושת השבועות והשגת מדרגת האין

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א
א. רציתי לשאול בקשר לניגונים של "המנגן". האם הרב שמע עליהם? אם כן האם הרב ממליץ על ניגונים אלו או רק לשמוע בעלמא כמו כל ניגון אחר?
האם אפשר להשתמש בהם כולל התהליך שהוא ממליץ כדי לבצע שינוי פנימי (חיזוק הרוח הטובה וכו..)?
האם מותר לשמוע ניגונים כאלו בשלושת השבועות בצנעה? שמעתי שיש רבנים שהסכימו לזה כיוון שיש לזה תועלת רבה לנפש- אבל ברצוני לדעת מה דעת הרב כשאין ברצוני להקל בנושא.
ב. מהם הדרכים המעשיות להשגת מדרגת ה-אין? האם הרב יוכל לפרט כמה דוגמאות: הכי עליונה ותחתונה 21 ממוצעים? באיזה רבותינו מוזכר כל אחר? ומה הכי קרוב לרוב בני אדם לקיים?
תודה רבה רבה לרב על המענה לכל שאלותינו! בכבוד רב.

תשובה:

א. כמו כל ניגון כשר.
אינני מסכים על כל התהליך.
אין לשמוע בשלושת השבועות.
ב. עיין מאמרי בלבביפדיה קבלה ערך אין - הודפס השבוע (פרשת בלק) בעלון. וכן הספר דע את נשמתך!

איטר יד חומרות וקירוב רחוקים בדורינו

שאלה:

לכבוד הרה"ג שליט"א,
ראשית רצוני להודות על התשובות הארוכות שכת"ר טרח לענות לי בשאלות הקודמות, והדברים היו לתועלת, ורצוני לשאול עוד כמה שאלות:
א. אני אדם איטר יד, ויש שמועה שהשמאליים יותר מוכשרים, האם יש לזה שורש בקבלה, והאם יש עבודת ה' מיוחדת לאיטר יד, והאם הם ממילא יותר נוטים לדין.
ב. לגבי המושג של קולא וחומרא, אני רוצה להבין, הרי כל עיקר קיום המצוות הוא לקיים רצון ה', ואם עפ"י כללי הפיסקא יוצא שכך צריך לנהוג, עם כ"ז שלשיטות הנדחות יש להם שורש למעלה והם אמת לפי הצינור שלהם, מאחר דרצון ה' הוא עכשיו אחרי הכללים לעשות כך, מהו המושג 'חומרא', מה יש להחמיר כאן, האם הכוונה שאדם שהגיע למקום גבוה בנשמתו ע"י דביקות בה' אז הוא מתחבר לצינור אחר וממילא הוא שייך לשיטות היותר מחמירות או משהוא דומה לזה, האם אפשר להגדיר לי הדברים בצורה ברורה.
ג. נפשי מאוד נוטה לקירוב רחוקים כמו שכבר שיתפתי את כת"ר, אמנם ברור שצריך הכל במינון ובחכמה, ורצוני לדעת האם יש לתת לכך מעשר זמן כמש"כ באגרות משה, והאם יש עבודה פנימית שאסור לפספס לפני כן.
ד. בשו"ת מעיין אומר (של הרב יהודה נקי שליט"א) מביא שאלה (איני זוכר כעת איפה) ששאל לרב עובדיה יוסף זצ"ל בשם אברך שהיה הולך לחזק ילד בתל אביב, ושאל, מאחר שכל המראות ברחוב בהלוך ושוב מפריעות לו, האם להפסיק, והוא ענה "חסיד שוטה", והסביר מחבר הספר דכמש"כ הרואה אשה טובעת בנהר וכו' כך כאן בא להציל נפש יהודית וכו', אמנם חשקי להבין, א', מדוע באמת אותו חסיד הוא חסיד שוטה, הרי על עריות אמרינן יהרג ואל יעבור, ואפילו אביזריהו דעריות, וכאן החסיד חושש לנכון שיבוא לו הרהור עכ"פ לאחר מכן, ומדוע מוטל עליו להצילה הרי הוא צריך למסור נפשו של הרהור זה והרהורי עבירה קשים מעבירה (אמנם רש"י שם לא פירש כמו שמקובל לפרש), האם הכוונה היא דיהרג ואל יעבור נאמר רק על עצמו אבל לא להציל אחרים וכמו שעשו יעל ואסתר. ב', מהו הגדר בזה, הרי באמת היום אין לדבר סוף דאפשר להציל הרבה אם נתפשר בראיות והרהורים אסורים וכל המניעה והאי התקדמות היא בעיקר משום שצריכים לשמור על עצמנו.
וכל זה אני שואל כי הגיע לידי עכשיו מקרה שיש סיכוי (איני יודע כמה, ולסיכום אפשר לומר 50 אחוז) שאצליח להוציא נער בן 15 שנמצא בבי"ס חילוני גמור למקום דתי (רשמי, וחרדי לא רשמי), וזה ע"י שאדבר עם ההורים, אבל האמא לי מתלבשת בצניעות ובלי כיסוי ראש, ואני מסתפק אם מוטל עלי לעשות זאת (ואם לא עשה זאת אף אחד לא יעשה במקומי), ואמנם שאלתי רב ואמר לי שזו הצלת נפשות וצריך ללכת, אמנם אם ככה איפה הגבול הכללי והאישי.
ה. ראיתי בספרים שיש כמה סוגי גן עדן, תחתון, עליון, איזה ספר יכול לתת תמונה ברורה לכל זה, מהו תפקיד של כל מקום ומי נמצא שם ומתי.
ו. יש פרסום של 'המנגן', האם זה נכון שהרב נתן ע"ז הסכמה, והאם יש תועלת לשמוע ניגונים אלו, ואיפה זה משפיע בנפש, וא"כ עד כמה

צריך לתת זמן לזה, והאם הז' צלילים של הניגון קשורים לז' רקיעים, או לחג"ת נה"י מלכות, או למשהו אחר. תודה רבה, ושוב אני מקווה שאיני מטריח מדי את כת"ר.

תשובה:

- א. ביעקב כתוב שכל את ידיו, ובתרגום "חכימנון". שכל לשון השכלה. כן. חיבור בכל ענין באופן של כללות ההפכים. כן.
- ב. יש חומרא בחשש של איסור, ושם יש חשש שיפול לאיסור עצמו. וזהו מדרגת יראת העונש. וככל שנמצא במדרגת יותר, נצרך "זהירות" יותר, זהירות מלשון "זוהר". וככל שנוהר פחות כן פחות "זוהר" אצלו האור. וזהו בחינת יראת הרוממות. ויש חומרא לחשוש לשיטות נוספות. ועניינם להאיר אף מאורות אלו, כי כל שיטה היא מאור עליון, ונוהג לפיה מאיר את המאור העליון. וזהו "ירא שמים" שמאיר את המאור בשורשו בשמים. וכל זה צריך שיעשה מתוך "אהבה", כמ"ש הרמח"ל בפרק החסידות, שהחסיד מחמיר יותר מתוך אהבתו לקב"ה.
- ג. כן! נצרך בירור שמקרב אחרים ולא מתרחק על ידי זה בעצמו. ונצרך בירור שהוא עצמו מתקרב על ידי זה, מעט ריחוק ובעיקר קירוב. וכן שיעשה מתוך אהבת ה' ואהבת הבריות, וכן רחמים על הבריות.
- ד. בהרהורי עבירה לא נאמר ירג ואל יעבור, על אף שהם קשים מעבירה, היינו או כפרש"י, או שהם פוגמים בשורש עליון דק יותר, אולם על זה אין ירג ואל יעבור. אסתר ויעל, קרקע עולם הוו. וכן הוה הצלת הכלל. באופן חד פעמי אפשר לזכות את הרבים באופן זה, אולם באופן קבוע זה מוריד את האדם ממדרגתו ואינו מחויב בכך. ופוק חזי איך נראה עולם הקירוב בדור זה ברוב המקרים, המתקרבים מתקרבים למחצה ולשליש ולרביע, והמקרבים מתרחקים למחצה לשליש ולרביע. וברוב המקרים העוסקים בקירוב פתוחים למדיה וכו'. ולענ"ד כל עולם הקירוב טעון שינוי ביסודו זה עשרות בשנים. כי רבים חללים הפילה מבני התורה על ידי שקירב את עולם התורה למתקרבים, ולא קירב בעיקר את המתקרבים לעולם התורה.
- ה. אין ידוע לי ספר מסודר בזה. אולם בתורת חב"ד מושג זה מתבאר יותר מבמקומות אחרים. גן עדן תחתון עולם המידות, וכן עוסקים בתורה במדרגת מידות. גן עדן עליון עולם המוחין, עוסקים בתורה במדרגת מוחין.
- ו. אינו נכון כלל וכלל, צר לי מאוד על פרסום שאינו אמת! וכבר פנה אליי אישית פעמים רבות, ואמרתי לו בפה מלא, שדרכי אינה דרכו כלל ואיני מוכן בשום אופן לתת על כך הסכמה!

חיות בעבודת ה' ותורת ברסלב היום

שאלה:

- לכבוד הרב שליט"א, שלום וברכה,
- א. בעל תשובה שהתקרב דרך ברסלב, היה לו תקופה שלמד הרבה בעיקר עץ חיים, פתחי שערים עם פירוש בלבבי, ועוד, והיה לו בזה עליה מאוד גדולה, שקע מאוד בתורה, והתקרב לבורא, היום המצב שלו שהוא מקבל חיות מאמירת תהילים, מקוה, ותיקון הכללי, הקושי הגדול שלו כעת הוא שבת קודש שמרגיש בו יובש גדול יותר מכל השבוע שאין לו כח אפילו להתפלל. הנחמה הגדולה שלו לדבריו שהוא לא עובר עבירות. השאלה היא האם יש עצה להתמודד עם היובש הזה.
  - ב. הוא שואל גם אם זה קשור לזה שהוא נדבק לדרך של ר' נחמן, שמחד הוציא לו את הטעם שיש בעבירות, וכנגד זה יצא לו גם הטעם מן המצוות שעושה זאת ביובש גדול.
- תודה רבה מאוד על הזמן שהרב מקדיש לשאול שאלות.

תשובה:

- א. יש לקבל חיות מהמידה הטובה שבקרבנו, ומחלקו באורייתא. ועליו לברר ב' חלקים אלו בפרטות, מהו חלקו במידות ומהו חלקו במוחין, ומשם יקבל חיותו.
- כפי הנראה תחילה היה חיותו מהתפעלות, ומחיבור של כללות, וחלק זה כבר טעם בו סגי, ועתה נצרך עבודה מבוררת יותר.
- ב. יתכן! כפי שרואים היום, חלק גדול מלומדי תורתנו נטו מדרכו הישרה ויצרו תבנית לתורתו ולהנהגה המעשית לפי דרכו, דרך שאינה דרכו, אלא בדו להם מלבם. ודרך זו יוצרת שיבושים לרוב באופן מבהיל ומאבדת פעמים הרבה את החיות הפשוטה והטבעית.

סדרת 'דע את' אם מתאים לכל נפש

שאלה:

האם מה שמבואר בספר דע את נפשך [למשל] שייך לכל הנפשות? תודה רבה.

תשובה:

לא שייך למעשה, אולם כך מבנה הנפש של כולם בכללותם, ובפרטותם יש שינויים.

אהבה נפולה

שאלה:

האם היצר הרע וכו' זה אהבה נפולה, ומה המשמעות של זה, ואיך מתקנים את אותה אהבה נפולה?

תשובה:

חלק זהו אהבה נפולה. נפלה מאהבת השורש לענף, למקום שאינו ראוי או אף אסור. ביטוש והכנעת אהבה זו, וגילוי אהבה זו לענף דקדושה, ולשורש.

הבדלות מן הערב רב

שאלה:

לכאורה ההבדלות מן הערב רב זהו מהדברים הכי קשים, במיוחד מהערב רב שהם גם ישראל...!! האם אני צודק בזאת? אז מה יש לעשות, במיוחד אם יש לזה מחיר, בגשמיות, וברוחניות.

תשובה:

יש מדרגת "ערב", והוא כח של תערובת ושם יש גדרי דין של ביטול, יבש ביבש, לח בלח, נותן טעם, דבר שיש לו מתירים ועוד. והוא מדרגת תערובת בענפים, בבחינת מקרה. אולם למעלה מכך יש מדרגת "ערב רב", תערובת רבה", ואותה א"א לברר כשאר תערובות, כי היא תערובת בשורש, בחינת מקרה דבוק בעצם. ושורשם עמלק הנקרא "אשר קרהו", מקרה. מדרגת ערב, הוא בבחינת "ויקרא אלקים לאור יום ולחשך קרא לילה, ויהי ויהי בקר". שבקר לעצמו וערב לעצמו, אולם יש נשיקה של בין השמשות. וכן בסוף הלילה, של אילת השחר ועלות השחר. אולם מדרגת ערב רב, מתערב הערב בתוך הבקר, מקרה דבוק בעצם. שא"א לבקר את הבקר בבחינת "בקרן טלה". לצורך בירור של מקרה דבוק בעצם נצרך אור גבוה של עצם בלתי מעורב שמכחו אפשר לברר את המקרה הדבוק בעצם. ואור זה הוא אורו של משיח. והוא בחינת מאור שבתורה, למעלה ממדרגת אור וחשך משמשים בעירבוביא. זוהי הצורה הפנימית של הדורות האחרונים זה לעומת זה. מצד הרע כח הערב רב אורו של משיח הוא אור נקי בלתי תערובת כלל של סיגים (ושורשו במאור כנ"ל). ולכך מאיר אצל לומדי התורה אור בהיר של בהירות בד"ת. מצד הכלי ע"י תוכנות שקבצו את רוב הספרים שבידינו לפונדק אחד. ומצד האור בקל יותר ניתן להגיע לעולם ברור יותר בכל סוגיא. ולכך עיקר בירור הערב רב הוא בעסק התורה, שהרי כתבו בשם האריז"ל שדעת, גימ' ערב רב. ולכך עיקר בירורם הוא בדעת, לברר כל סוגיא באר היטב. והוא הוא עיקר בירור הערב רב. אולם ע"מ לבררם בשורש וע"ז לגלות ברור זה אף בעולם המעשה, נצרך הארת מסירות נפש, שבוקעת עם "עצם" הנשמה, שעליה נאמר "טהורה היא", ללא עירבוב. והעושה כן דבק בהארת משיח שבעולם, ובהארת משיח שבנפש ונעשה חלק מבירורי הערב רב שזו עיקר עבודת הדור האחרון.

הקדושה במשנת הרמח"ל

שאלה:

שלום הרב! האם הקדושה במשנת הרמח"ל שתחילתה השתדלות וסופה מתנה ניכרת במהלכי נפש?

תשובה:

בודאי. כן כתב בפרק הקדושה במס"י, שאדם בטבעו חומרי ואינו יכול להיות דבוק בחוש בפועל בבורא ית"ש, וע"י מתנה של מדרגת הקדושה נעשה דבוק בחוש בכל עת. וזהו בחוש גמור, חוש אלוקי. ככלל כל דבר ניכר במהלכי נפש. בסוד עולם - שנה - נפש, שכל מה שיש בעולם ושנה, ניכר במדרגת נפש. וזו צורת העבודה הפנימית, להכיר כל מה שלומד בנפשו, וביתר דיוק לראות איך כל המדרגות מתראות בצורת אדם בכלל, ובנפשו הפרטית בפרט.

טעמי תורה

שאלה:

הגמרא במסכת סנהדרין אומרת שאדם נבדל מחבירו במראה בדעת ובקול, וזה שאדם נבדל בדעתו הוא מפני הגולנין, השאלה וכי זה כל הסיבה הרי דעתו של אדם היא נגזרת משורש נפשו ותיקונו היחודי בעולם, ולמה אומרת הגמרא שאדם נבדל בדעתו מפני הגולנין?

תשובה:

כבר אמר הגר"א לדינא, שכל מקום שאמרו חכמים דין ונתנו טעם לדין, כגון מים מגולים, מפני סכנת נחש, אע"פ שהטעם בטל הדין לא בטל, כי אמרו טעם אחד מתוך ריבוי טעמים, ולכן אע"פ שטעם זה בטל, עדיין יש עוד טעמים שלא בטלו. (ובעומק, השורש הוא למעלה מטעם). וכן בענין זה, בגמ' נתנו טעם אחד ע"פ הפשט, אולם זהו טעם בפשט, בעולם המעשה. אולם יש טעמים רוחניים יותר, פנימיים יותר. ובעומק הדק, התורה משתלשלת מרום גבהי מרומים עד עולם השפל, עולם המעשה, כמו שאמרו רבותינו ונתבאר בהרחבה בנפש החיים. ובכל מדרגה ומדרגה, בכל עולם ועולם, יש טעם אחר לכל דין.

מנוחת הנפש

שאלה:

שלום וברכה לרב. שאלתי כיצד אדם יכול לזהות את מדרגתו על מנת להגיע למנוחה. תשובת הרב בזו הלשון "נצרך הכרה מבוררת בכוחות נפשו פרט אחר פרט, ואזי מתוך הכל זו נעשה ברור מה מיושב ופשוט, מה יוצר התנגדות וניסיון, ומה למעלה מכך. ובלשון הרב דסלר זצ"ל, למטה מנקודת הבחירה, נקודת הבחירה, ולמעלה מכך". אם הרב יוכל להסביר יותר למעשה את השלבים של הבירור פרט אחר פרט בכוחות נפשו?

תשובה:

לצורך כך נמסרו סדרות שלמות בהכרת הנפש. שאלתך היא בבחינת למדני כל התורה כולה על רגל אחת. נצרך ללמוד איך בנויה נפש ישראלי. ואח"כ ללמוד להכיר כוחות נפשו הפרטית. לפחות כדאי להתחיל בספר הכרה עצמית והעצמת הנפש.

סיפוק צרכי האישה

שאלה:

שלום כבוד הרב.
א. האם כל בגד או דבר מאכל שהאשה פתאום רוצה לקנות הבעל חייב לספק לה?
ב. בעלי ביקש אם הרב יכול להסביר מה גדר וההסבר של "שארה, וכסותה לא יגרע"? תודה!

תשובה:

א. לא.
ב. נא ללמוד יחד את הכתובה.

איך קובעים מי הוא גדול הדור?

שאלה:

שלום כבוד הרב. איך קובעים מי הוא גדול הדור?
הרב חיים רבי שליט"א אמר לי שזה נקבע על פי גדול הדור הקודם שהסמיך מי הוא הבא אחריו. האם זה נכון?

תשובה:

גדול הדור הוא מי שיש לו נשמת משה, או חלקה או לפחות ניצוץ מנשמתו. ויעוין בגמרא (סוכה, לט, ע"א) "משה שפיר קאמרת". ופרש"י שם, גדול הדור. וביארו רבותינו שלכך נקרא "משה" גדול הדור, לא רק מפני שכשם שמשה היה גדול בדורו כן בכל דור הגדול בדור נקרא ע"ש משה, אלא מפני שהארת נשמת משה מאירה בגדול הדור, ולכך נקרא משה.
ויעוין עוד בספר תפארת ישראל (לשבת הגדול) שכתב שמי שהחסדים עוברים דרכו בחינת ר' חנינא בן דוסא, שכל העולם כולו ניזון בשביל חנינא בני, "בשביל", היינו דרכו כמ"ש רבותינו, הוא הנקרא אדם "גדול", כי החסד נקרא גדול.
ויעוין עוד בספר שארית ישראל (שער ההתקשרות, דרוש ה) שכתב שמי שיש לו מסירות נפש לאין סוף שלמעלה מבחינת כלים, ומושך משם שפע, הוא גדול הדור, יע"ש. ויעוין עוד בספר בת עין (בשלח, ד"ה אך נראה).

אסתכל באורייתא וברא עלמא

שאלה:

שלום כבוד הרב. האם זה נכון שאחד הפירושים של "אסתכל באורייתא וברא עלמא" הוא שעל פי הכתוב בתורה ה' ברא את כל העולם כולו? וכולנו מוצפנים בתורה והקדוש ברוך הוא כביכול הסתכל בתורה ולפי הכתוב בה ברא את העולם כמו סוג של "תוכנית אדריכלית"? שמעתי את זה מכמה רבנים רציתי לדעת האם זה נכון. תודה!

תשובה:

כתבו רבותינו והובא ברמב"ן בתחילת התורה, שמתחילה כל התורה אותיותיה היו כתובים יחדיו, ואסתכל באורייתא פירושו, שהסתכל וחיבר אותיות לפי תיבות, בראשית - ברא - וכו', ולפי סדר חדש זה שנתחדש באסתכלות הוציא מחשבתו לפועל.

חשיבות ההנקה

שאלה:

- א. האם יש על פי התורה חשיבות להנקה התינוק? ואם כן מה החשיבות והתועלת הרוחנית הגשמית?
ב. האם זה עדיף מאבקות של תרכובות מזון מוכנות לתינוקות?
ג. כמה זמן מומלץ להניק על פי התורה?
ה' ישמור את הרב שליט"א. תודה רבה. תבורך מפי עליון.

תשובה:

- א. כן, גם גשמית, וכן רוחנית, קשר הולד לאם, ויונק חיות ממדרגה גבוהה יותר, מאמו. משא"כ שאר הנאכלים, דומם - צומח - חי.
ב. כן.
ג. עיקר זמן היניקה עד כ"ד חודש, אולם לא כ"כ מצוי בימינו. והכל לפי כוחות האם והאפשרויות, בכל מקרה לגופו, מתוך נועם ושלוה ושמחה.

שורש הקדושה של תאוות נשים

שאלה:

- מה השורש הקדושה של תאוות נשים?
למה אני יש תאוות נשים וחבר שלי יש לו תאוות אכילה?

תשובה:

- א. השלמת הצורה - זכר ונקבה (מלכות). רצון לנתינה - להשפיע (יסוד). חיבור ליפוי - הוד יופיה של אשה (הוד).
ב. כל אחד לפי שורשו וחלקו בארבע היסודות בכלל, ושורשו וחלקו ביסוד המים בפרט, כן תאוותו.

להחזיק מחשב עם אימייל בביתו

שאלה:

- שלוי להרב שליט"א.
האם יש בעיה להחזיק מחשב בביתו שיש בו אימייל, כדי לשלח או לקבל אימייל בעיקר לצורך דברי תורה, וקבלת שיעורי שמע וקבצים של ד"ת וכו'. ביררתי שיש יש ב' אפשרויות:
א. או לקנות חיבור לאינטרנט ואז ליתן סינון על המחשב שמאפשר רק אימייל וזהו. אמנם מומחה בארגון לענייני שימוש תורנית בטכנולוגיה אמר לי שאין זה מומלץ כלל כיון שהוא פתח גדול וקירבה גדולה להאינטרנט, שזהו בעצם הבאת חיבור לאינטרנט בביתו (ועל אף שאינו מאפשר רק שילוח וקבלת אימייל מ"מ זהו בעצם הבאת האינטרנט בביתו כיון שבידו להתקשר להתכנית ולקנות מהם השימוש באינטרנט. ב. יש אפשרות אחרת והמומחה אמר לי שזהו הלכתחילה ביותר (עכ"פ רק אם יש צורך בכך) והוא, לקנות סוג מיוחד של שימוש באינטרנט רק לשומרי תורה ומצוות, שמאפשר רק אימייל, ודבר זה נקרא "ישיבה-נט". והנפקא מינא בין שני שימושים הנ"ל הוא שבדרך הראשון שהוזכר האדם בעצם יש לו חיבור אינטרנט בביתו רק שיש סינון על המחשב שלו שאינו מאפשר לו להיות בהאינטרנט בפועל, ואם הסינון היה הופסק לעבוד, או אם האדם מצלצל להתכנית לאפשר לו את האינטרנט, אז יש לו את היכולת לראות האינטרנט בפועל. ואילו בדרך השני שהוזכר (ואף שלא ידעתי את כל הפרטים כיצד הוא עובד, דיברתי עם מומחה גדול בשימוש תורנית בטכנולוגיה, והנ"ל באמת ממליץ כל א' לא להחזיק אינטרנט בביתו אפי' מסונן ביותר, ובעיקר הוא עוזר לאלו שכבר יש להם אינטרנט והם רוצים לטהר את שימושם באינטרנט ולהחזיק רק אתרים שיש להם צורך), בדרך השני הוא שנקרא "ישיבה-נט" האדם קונה סוג אחרת של אינטרנט שמאפשר לו רק אימייל וזה הוא. מה דעת מו"ר הרב שליט"א בזה.

תשובה:

ראוי כהצד השני. וזהו הלכתחילה שבדיעבד. אולם להכיל עליו שם "ישיבה", "ישיבה-נט", מזכיר קצת ישיבה תיכונית או ישיבת הסדר, וד"ל. סוף כל סוף זה מחובר על תשתית אינטרנט, ויתר על כן, פעמים רבות רבות יוצא הגבול מדברי תורה ונכנס לתכתובית של דברים בטלים, ויתר על כן פרסומות, וקבוצות חברתיות, ויתר על כן שליחת סרטונים וכו' וכו'. ולכך שם "ישיבה" אינו שייך כלל. זהו לכתחילה שבדיעבד.

שאלות בכל הנושאים יתקבלו בברכה במערכת השו"ת ויועברו למורינו הרב שליט"א

דוא"ל: rav@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

[לקבלת תשובה בפקס, נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-קולי של הפקס]

הבהרה: מעת קבלת השאלה במערכת, זמן החזרת התשובה נמשך בין כשבוע לשלושה שבועות על דרך כלל. אם לא נתקבלה תשובה עד זמן זה, ניתן לפנות למערכת על מנת לברר את סיבת הדבר [בצירוף מספר השאלה], באופנים הבאים:

דוא"ל: info@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל, וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות, יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס הנ"ל]

לבירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון: 052-763-8588 ■ פקס: 03-0529-548 ■ דואר: ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302 ■ דוא"ל: rav@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול הלשון"

ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231